

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

43. An qui per Confessarium vigore literarum alicujus dispensationis
habuit pœnitentiam, ut singulis mensibus confiteatur, an inquam,
confessionem aliquo mense omissam teneatur sequenti supplere? Et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

habere, quoties poenitentia per longum tempus, statim temporibus, distribuitur, quae si in vnum coniungeretur, intolerabilis esset: v.g. si debeas ex poenitentia iniuncta singulis hebdomadis, imò & singulis mensibus ieiunare, vel communicare, & longo tempore ieiunia, vel confessiones omiseris: censent, te non esse obligatum compensare; quia intentio confessarij hanc poenitentiam imponentis fuit finire simul cum tempore obligationem, ne si, simul cum subsequente persisteret; poenitens nimium graueretur.

RESOL. XLII.

An Confessio sacramentalis iniuncta singulis mensibus possit ultra differri?

Et an in predicto casu possit anticipari?
Idem dicendum est in viroque casu, si votum esset emissum de confessione agenda singulis mensibus? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 99. alia 100.

§. 1. **P**onam hic verba Ioannis Sancieri in *selectis*, disp. 13. n. 9. vbi sic asserit: Animaduertito tamen non transgressurum poenitentiam illam, cui esset iustum intra vnum mensem confitendum fore, si per tres, vel quatuor dies ultra mensem confessionem differret, praeterim ex causa iusta, & idem iudicio si votum esset emissum de confessione agenda. Non enim ita mathematicè praefigendus est terminus, nec Deus adeo rigorosus exactor erit iudicandus. Imò si intra octo dies à mense elapso solemniter aliquis dies sequeretur, vel Iubilaeum, &c. posse differri confessionem vsque ad illam diem mihi persuasum, si ègre poenitens ferret bis intra octo illos dies confiteri, vel Iubilaeum non lucrari. Et posse anticipari per octo dies minime dubito, ex causa illa Iubilaei, vel solemniter diei. Quòd si per tres hebdomadas confessionem praevenerit, forte non implebit praecipuum, cum mens iubentis eò tendat, vt per mensum curet poenitens mundam habere conscientiam; certior namque experientia sumitur emendationis poenitentis per spatium vnius mensis, quam per hebdomadam. Haec Sancierus. multum pro praxi condecens, licet aliquibus non admodum certa videantur.

RESOL. XLIII.

An qui per Confessarium vigore literarum alicuius dispensationis habuit poenitentiam, vt singulis mensibus confiteatur, an, inquam, confessionem aliquo mense omissam teneatur sequenti supplere?

Et notatur, quod eo mense, quo iste vellet satisfacere praecipuo confessionis annua, tantum obligatur ad vnam confessionem, eaque satisfaciet tum dispensationem, tum praecipuo Ecclesiae.

Idem est de eo, qui mensuram confessionem vouit, vel si à qualibet Confessario mensuram confessionem in poenitentiam habuit? Ex part. 5. tract. 14. & Misc. 2. Ref. 31.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Petrus Ochagua de *Sacr.* tr. 4. q. 14. n. 4. vbi sic ait: Sentio quòd si ille, cui singulis mensibus sit imposita confessio in aliquo mense, non confiteatur, cogendum eum esse in sequenti mense bis confiteri, quòd simile est illi resolutioni, quam defendimus in materia de poenitentia, scilicet eum, qui vno anno non implevit praecipuum confessionis, debere in altero sequenti bis confiteri; cuius est ea assignanda ratio, quia confessio haec non tam imponitur pro onere,

quam ad perfectionem, & suppleendam, excellentiam voti. Ita ille, satis quidem probabiliter.

2. Sed etiam non minus probabilem negatiuam sententiam existimo, quam docet Sanchez de *marr.* tom. 3. lib. 8. disput. 34. num. 37. vbi sic asserit: Si mensis transeat absque confessione, credo hunc non teneri confessionem omissam supplere; alio mense eam duplicando, ad quod onus singulis mensibus adstrictus sit. Sicut vouens quotidie recitare, non tenetur preces alicuius diei omissas supplere. Haec Sanchez.

3. Nota tamen quòd non solum Sanchez, sed etiam Ochagua asserunt, quòd eo mense, quo iste vellet satisfacere praecipuo confessionis annua, tantum obligabitur ad vnam confessionem, eaque satisfaciet tum dispensationi, tum praecipuo Ecclesiae; quia non est credendum Pontificem velle maius ei onus imponere, & sic ait Sanchez dicendum esse de eo, qui confessionem mensuram vouit, & de eo, qui, v.g. per aliquos annos habuit à Confessario impositam singulis mensibus confessionem, & in aliquo illorum coincidit praecipuum Ecclesiae, nam in his casibus non tenetur ad duplicem confessionem, quae sunt valde notanda, quia practicable.

Sup. hoc in Ref. annor. praeferat in eod. §. & v. & infra in Ref. 30. per tota & signanter §. Difficult. & in to. 2. tr. 2. Ref. 24. in fine.

RESOL. XLIV.

An poenitentia imposita à Confessario possit differri ad vnum annum?

Et quid si intra predictum annum iterum vult confiteri, & non adimpleuit poenitentiam praeteritam, vel primam confessionem praeteritam, an adhuc possit differre primam poenitentiam ad vnum annum? Ex part. 10. tr. 12. & Misc. 2. Ref. 42.

§. 1. **N**on posse, videtur docere Tamburinus *Opus. de Confess.* lib. 4. cap. 2. §. 2. n. 9. vbi sic ait: Debet adimpleri poenitentia quando Confessor designat: licet facile excusari possit à mortali dilatio talis temporis designati; quia communiter confessarij praecipuum cadit potius in rem exhibendam, quam in tempus. Quòd si non designat, vt communiter fieri consuevit; per se loquendo, debet impleri quam primam commodè moraliter potest, sicut obligat votum aliaque similia: videtur tamen probabile, quòd dilatio, nisi sit nimia, & ad longum tempus & nisi ipsa dilatio minuat rem iniunctam, non sit mortalis; Sicuti idem dicitur de voto absque temporis determinatione emisso, quando dilatio rem promissam non minuit, vt minueret tardus ingressus in Religionem. Aliqui simpliciter, & absolute extendunt ita eiusmodi obligationem; vt censent ad vnum annum posse differri: sicut ad vnum annum differri potest obligatio confitendi: quod tamen videtur nimis largè prolatum. Ita ille.

Sup. hoc in Ref. not. primae post seq. Sup. hac dilatio infra in Ref. 46. & in aliis eius primae not.

2. Sed ego non discedo à sententia affirmatiua, quam probabiliter olim docui ex Antonio Fernandez; & quam nouissime me citato, tenet Martinus de San Ioseph, in *Mon. Confess.* tom. 5. lib. 1. tract. 23. de *Poenit.* n. 16. sic asserens: Pero quando el Confessor dio la poenitencia, y no señala tiempo, si el penitente dilato cumplirla vn año, no me parece que peccara, o à lo sumo venialmente; pues el que pecca mortalmente poco despues que le confesò por Pasqua, puede dilatar la confession por vn año, y parece correr la misma razon en vn praecipuo que en otro, & vbi eadem militat ratio, eadem debet militare iuris dispositio, cap. *transacto*, de *confir.* leg. *Illud*, ff. ad leg. *Aquilianam*. Haec Martinus: cui adde etiam me citato; Leandrum de *Sacrament.* tom. 1. tractat. 5. *disputat.* 9. *quæst.* 89. qui testatur hanc sententiam tenuisse sapientissimos Magistros Primarios in Salamanticensi academia. Dico itaque posse licitè per annum poenitentiam differri. Quod ex cap. *omnis* de

Docuit supr. in Ref. 5 §. vlt. in fine & in Ref. 18 in fine, & late infra in Ref. seq. & in Ref. 1. post seq in §. Non delinam & in Ref. 24 §. vlt. ad medidum.